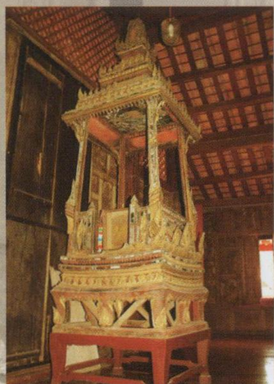
ศาลาการเปรียญ

ตามตำนานหลักฐานเดิมกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าเสือได้พระราชทานท้องพระโรงหลังหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือพระอาจารย์ คือ สมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) มาทำศาลาการเปรียญ เมื่อคราวบูรณะวัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร

เป็นศาลาการเปรียญทรงไทย สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง หลังคามีมุขประเจิด มุงด้วยกระเบื้องกาบู (กาบกล้วย) ประดับช่อฟ้าใบระกา ติดกระจกสีสวยงามมาก เป็นศาลาขนาดใหญ่ มีเสาแปดเหลี่ยม ที่เขียนลายรดน้ำ เหมือนกันเป็นคู่ๆ ไป ทุกคู่ลายไม่ซ้ำกัน ส่วนภายนอกเดิมฝาผนังเขียนเป็นลายทองทั้งหลัง และยังมีคันทวยหน้าตั๊กแตนสวยงามมาก พร้อมกระจังพรึงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

ธรรมาสน์

ภายในศาลาการเปรียญมีธรรมาสน์ฝีมืองดงามอยู่ 2 หลังที่น่าสนใจคือ หลังเก่ามีมาพร้อมกับศาลาการเปรียญ ลักษณะเป็นไม้จำหลัก ทรงบุษบก รัชกาลที่ 5 ทรงชมเชยว่างามนัก

บานประตูศาลาการเปรียญ

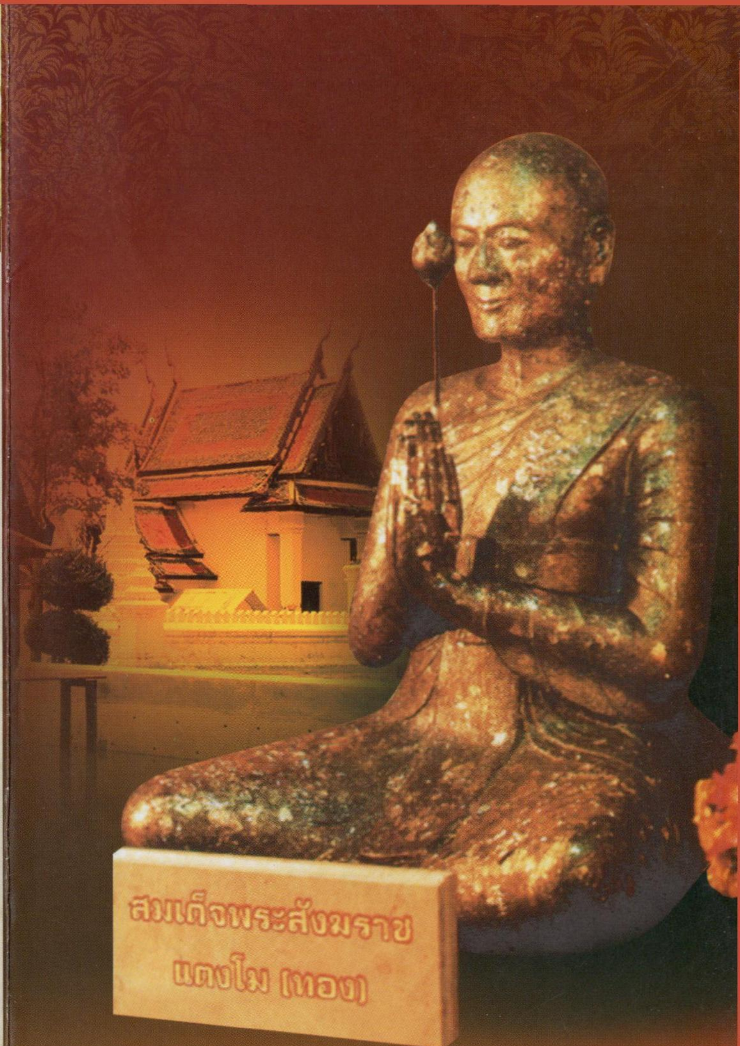
เป็นบานประตูประวัติศาสตร์มีชื่อเสียงมากและมีความงดงามเป็นเลิศ เป็นบานประตูกลางซึ่งอยู่ด้านหน้าของศาลาการเปรียญ ทางทิศตะวันออก ทำด้วยไม้สัก จำหลักลวดลายกนกก้านขด 2 ชั้นปิดทองประดับกระจก กรอบเช็ดหน้าบานประตูทำไว้สวยงามจึงมีผู้นำต้นแบบไปสร้างเป็นซุ้มประตูและซุ้มเรือนแก้วพระพุทธรูป มีรอยแตกตอนบนของบานประตูด้านซ้าย เล่าว่าเคยถูกพม่าฟันมาแล้ว ดังปรากฏเป็นหลักฐานจนทุกวันนี้

หอไตร

หอไตรมีอยู่ 2 หลัง หลังเก่าอยู่กลางสระน้ำ รูปทรงแบบเรือนไทยโบราณชั้นเดียว 2 ห้อง แต่มี 3 เสา มีสะพานทอดจากริมขอบสระไปยังหอไตร ส่วนหอไตรหลังใหม่เป็นอาคารหอไตรไม้ 2 ชั้น มีระเบียงเดินได้รอบ หลังคาซ้อน 2 ชั้น ประดับช่อฟ้าใบระกา และหางหงส์ หน้าบันประกอบรูปลายก้านขดและเทพนมอยู่แต่ละด้าน เป็นของที่สร้างขึ้นใหม่ มีอายุราว 80 ปี

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย ผศ.สุมาลี งามสมบัติ
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ในโครงการอาสาพัฒนาวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของ
จังหวัดเพชรบุรี สนับสนุนโดยงบประมาณจังหวัด 2549

วัดใหญ่สุวรรณาราม วรวิหาร

88 ถนนพงษ์สุริยา ตำบลท่าราบ
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

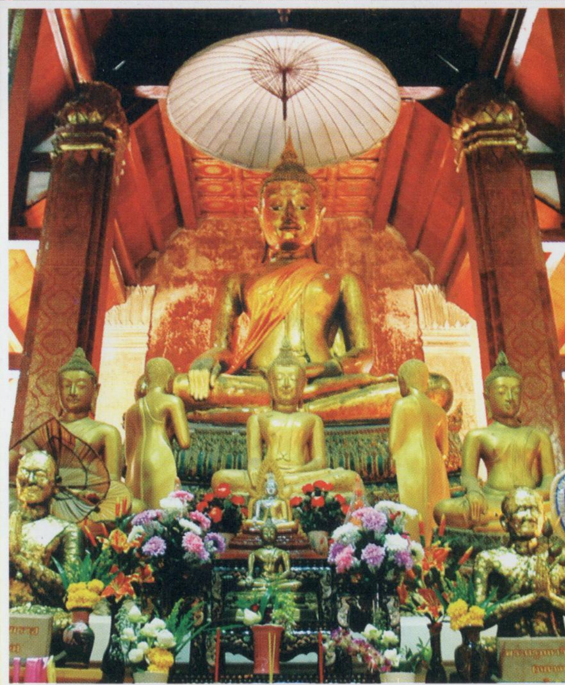
ประวัติสังเขป

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร เดิมชื่อว่า **"วัดน้อยปักษ์ใต้"** เป็นวัดที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้างที่แน่ชัด สันนิษฐานว่า ได้มีการปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ โดยพระสุวรรณมุนี หรือสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) เป็นผู้ปฏิสังขรณ์ขนาดใหญ่ ดังพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ทรงไว้ สำหรับชื่อวัดที่ว่า ชื่อวัดใหญ่เข้าใจว่าเพราะมีเนื้อที่ถึง 20 ไร่เศษ ส่วนคำว่า **"สุวรรณ"** นั้น น่าจะได้จากพระนามของสมเด็จพระสังฆราชแตงโม ซึ่งเดิมท่านชื่อทอง หรือจะเป็นนามฉายาของท่านว่า **สุวณฺณ** ด้วยก็เป็นได้ เพราะท่านได้มาปฏิสังขรณ์วัดนี้อันเป็นมูลสถานศึกษาเดิมของท่าน วัดนี้จึงมีชื่อว่า **"วัดใหญ่สุวรรณาราม"**

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิด วรวิหาร เมื่อ พ.ศ. 2452 สมัยรัชกาลที่ 5

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร ได้มีการปฏิสังขรณ์อยู่หลายครั้ง ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ผู้ปฏิสังขรณ์ครั้งสำคัญคือ สมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการบูรณะครั้งใหญ่ ในสมัยพระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก) เป็นเจ้าอาวาส ได้สร้างเสนาสนะอย่างอื่นอีกมาก เช่น สร้างพระระเบียงหรือพระวิหารคดรอบพระอุโบสถ สร้างหอสวดมนต์ ปรับปรุงกุฏิสงฆ์ ศาลาคู่ หอระฆัง และสร้างกำแพงรอบวัด พร้อมซุ้มประตู สระน้ำ ซึ่งมีให้เห็นจนทุกวันนี้

พระพุทธรูปปางต่างๆ และรูปเหมือนที่น่าสนใจในพระอุโบสถ ที่สำคัญ คือ

- **พระพุทธประธาน** เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทอง ปางมารวิชัย พุทธลักษณะสมส่วน สวยงาม มีฐานพระปั้นลวดลายและปิดทองประดับกระจกสีสวยงามมาก
- **รูปหล่อสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม)**
- **รูปหล่อพระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก)**
- **พระพุทธรูปโลหะ** ปางมารวิชัย ที่พระบาทเบื้องขวามี 6 นิ้ว อยู่ด้านหลังพระพุทธประธาน

นอกจากนี้ยังมีพระอัครสาวก และพระพุทธรูปบริวารอีกหลายองค์ ประดิษฐ์บนฐานชุกชีเดียวกัน

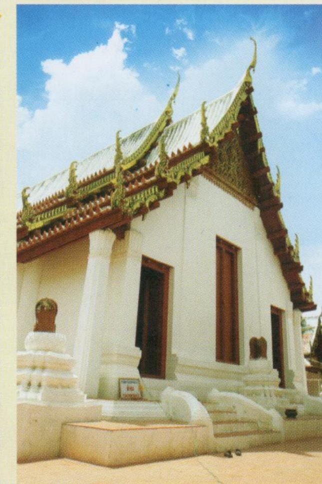
- **พระพุทธรูปคันธารราษฎร์เนื้อสัมฤทธิ์**

เป็นพระพุทธรูปปางขอฝนสมัยอยุธยา ซึ่งรัชกาลที่ 4 พระราชทาน

งานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร เป็นวัดโบราณที่เก่าแก่มีผลงาน ด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรมและประติมากรรม เป็นฝีมือช่างในหลายสาขา ฝากผลงานช่างสมัยกรุงศรีอยุธยาที่น่าสนใจไว้ในสิ่งปลูกสร้าง ทั้งพระอุโบสถ และศาลาการเปรียญ

พระอุโบสถ

เป็นงานสถาปัตยกรรมทรงไทย สมัยอยุธยา มีหน้าบันตกแต่งลวดลายปูนปั้นสวยงามมาก ที่ผนังด้านในมีภาพจิตรกรรมที่มีความงดงามและทรงคุณค่าทางศิลปะเป็นภาพเทพชุมนุม 5 ชั้นที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ ด้านหน้าและด้านหลังผนังหุ้มกลองของพระอุโบสถวัดนี้มีบานประตูด้านละ 2 ช่อง โดยเฉพาะด้านหน้าเจาะช่องหน้าต่างไว้อยู่ระหว่างกึ่งกลางของบานประตูทั้ง 2 ข้าง พระอุโบสถแห่งนี้จึงแปลกกว่าที่อื่น เพราะมีหน้าต่างเพียงแห่งเดียว ที่ด้านหลังของบานประตูและหน้าต่างมีภาพเขียนทวารบาลรูปทรงสวยงามจนกระทั่งเคยมีบริษัทใหญ่ในกรุงเทพฯนำไปทำเป็นปฏิทินประจำปีออกเผยแพร่

ศาลาการเปรียญ

ตามตำนานหลักฐานเดิมกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าเสือได้พระราชทานท้องพระโรงหลังหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือพระอาจารย์ คือ สมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) มาทำศาลาการเปรียญ เมื่อคราวบูรณะวัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร

เป็นศาลาการเปรียญทรงไทย สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง หลังคามีมุขประเจิด มุงด้วยกระเบื้องกาบู (กาบกล้วย) ประดับช่อฟ้าใบระกา ติดกระจกสีสวยงามมาก เป็นศาลาขนาดใหญ่ มีเสาแปดเหลี่ยม ที่เขียนลายรดน้ำ เหมือนกันเป็นคู่ๆ ไป ทุกคู่ลายไม่ซ้ำกัน ส่วนภายนอกเดิมฝาผนังเขียนเป็นลายทองทั้งหลัง และยังมีคันทวยหน้าตั๊กแตนสวยงามมาก พร้อมกระจังพรึงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

ธรรมาสน์

ภายในศาลาการเปรียญมีธรรมาสน์ฝีมืองดงามอยู่ 2 หลังที่น่าสนใจคือ หลังเก่ามีมาพร้อมกับศาลาการเปรียญ ลักษณะเป็นไม้จำหลัก ทรงบุษบก รัชกาลที่ 5 ทรงชมเชยว่างามนัก

บานประตูศาลาการเปรียญ

เป็นบานประตูประวัติศาสตร์มีชื่อเสียงมากและมีความงดงามเป็นเลิศ เป็นบานประตูกลางซึ่งอยู่ด้านหน้าของศาลาการเปรียญ ทางทิศตะวันออก ทำด้วยไม้สัก จำหลักลวดลายกนกก้านขด 2 ชั้นปิดทองประดับกระจก กรอบเช็ดหน้าบานประตูทำไว้สวยงามจึงมีผู้นำต้นแบบไปสร้างเป็นซุ้มประตูและซุ้มเรือนแก้วพระพุทธรูป มีรอยแตกตอนบนของบานประตูด้านซ้าย เล่าว่าเคยถูกพม่าฟันมาแล้วดังปรากฏเป็นหลักฐานจนทุกวันนี้

หอไตร

หอไตรมีอยู่ 2 หลัง หลังเก่าอยู่กลางสระน้ำ รูปทรงแบบเรือนไทยโบราณชั้นเดียว 2 ห้อง แต่มี 3 เสา มีสะพานทอดจากริมขอบสระไปยังหอไตร ส่วนหอไตรหลังใหม่เป็นอาคารหอไตรไม้ 2 ชั้น มีระเบียงเดินได้รอบ หลังคาซ้อน 2 ชั้น ประดับช่อฟ้าใบระกา และหางหงส์ หน้าบันประกอบรูปลายก้านขดและเทพนมอยู่แต่ละด้าน เป็นของที่สร้างขึ้นใหม่ มีอายุราว 80 ปี

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย ผศ.สุมาลี งามสมบัติ
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ในโครงการอาสาพัฒนาวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของ
จังหวัดเพชรบุรี สนับสนุนโดยงบประมาณจังหวัด 2549

สมเด็จพระสังฆราช แตงโม (ทอง)

วัดใหญ่สุวรรณาราม วรวิหาร

88 ถนนพงษ์สุริยา ตำบลท่าราบ
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

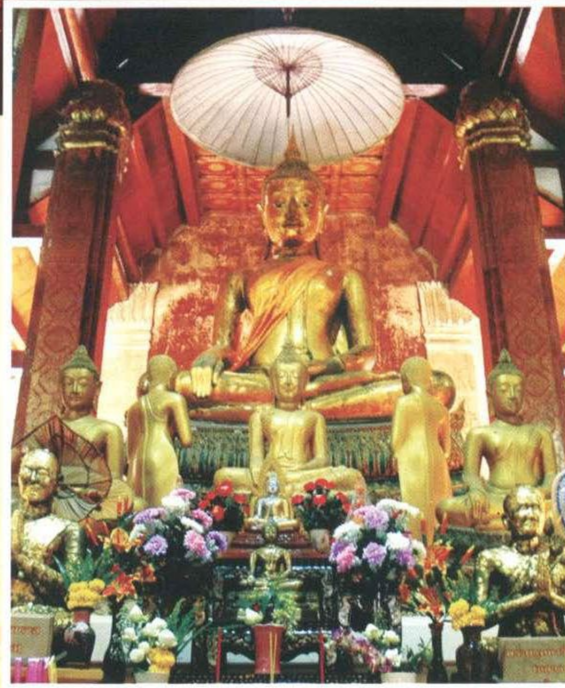
ประวัติสังเขป

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร เดิมชื่อว่า **"วัดน้อยปักษ์ใต้"** เป็นวัดที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้างที่แน่ชัด สันนิษฐานว่า ได้มีการปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ โดยพระสุวรรณมุนี หรือสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) เป็นผู้ปฏิสังขรณ์ขนาดใหญ่ ดังพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ทรงไว้ สำหรับชื่อวัดที่ว่า ชื่อวัดใหญ่เข้าใจว่าเพราะมีเนื้อที่ถึง 20 ไร่เศษ ส่วนคำว่า **"สุวรรณ"** นั้น น่าจะได้จากพระนามของสมเด็จพระสังฆราชแตงโม ซึ่งเดิมท่านชื่อทอง หรือจะเป็นนามฉายาของท่านว่า **สุวณฺณ** ด้วยก็เป็นได้ เพราะท่านได้มาปฏิสังขรณ์วัดนี้อันเป็นมูลสถานศึกษาเดิมของท่าน วัดนี้จึงมีชื่อว่า **"วัดใหญ่สุวรรณาราม"**

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิด วรวิหาร เมื่อ พ.ศ. 2452 สมัยรัชกาลที่ 5

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร ได้มีการปฏิสังขรณ์อยู่หลายครั้ง ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ผู้ปฏิสังขรณ์ครั้งสำคัญคือ สมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการบูรณะครั้งใหญ่ ในสมัยพระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก) เป็นเจ้าอาวาส ได้สร้างเสนาสนะอย่างอื่นอีกมาก เช่น สร้างพระระเบียงหรือพระวิหารคดรอบพระอุโบสถ สร้างหอสวดมนต์ ปรับปรุงกุฏิสงฆ์ ศาลาคู่ หอระฆัง และสร้างกำแพงรอบวัด พร้อมซุ้มประตู สระน้ำ ซึ่งมีให้เห็นจนทุกวันนี้

พระพุทธรูปปางต่างๆ และรูปเหมือนที่น่าสนใจในพระอุโบสถ ที่สำคัญ คือ

- **พระพุทธประธาน** เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทอง ปางมารวิชัย พุทธลักษณะสมส่วน สวยงาม มีฐานพระปั้นลวดลายและปิดทองประดับกระจกสีสวยงามมาก
- **รูปหล่อสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม)**
- **รูปหล่อพระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก)**
- **พระพุทธรูปโลหะ** ปางมารวิชัย ที่พระบาทเบื้องขวามี 6 นิ้ว อยู่ด้านหลังพระพุทธประธาน

นอกจากนี้ยังมีพระอัครสาวก และพระพุทธรูปบริวารอีกหลายองค์ ประดิษฐ์บนฐานชุกชีเดียวกัน

- **พระพุทธรูปคันธารราษฎร์เนื้อสัมฤทธิ์**

เป็นพระพุทธรูปปางขอฝนสมัยอยุธยา ซึ่งรัชกาลที่ 4 พระราชทาน

งานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม

วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร เป็นวัดโบราณที่เก่าแก่มีผลงาน ด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรมและประติมากรรม เป็นฝีมือช่างในหลายสาขา ฝากผลงานช่างสมัยกรุงศรีอยุธยาที่น่าสนใจไว้ในสิ่งปลูกสร้าง ทั้งพระอุโบสถ และศาลาการเปรียญ

พระอุโบสถ

เป็นงานสถาปัตยกรรมทรงไทย สมัยอยุธยา มีหน้าบันตกแต่งลวดลายปูนปั้นสวยงามมาก ที่ผนังด้านในมีภาพจิตรกรรมที่มีความงดงามและทรงคุณค่าทางศิลปะเป็นภาพเทพชุมนุม 5 ชั้นที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ ด้านหน้าและด้านหลังผนังหุ้มกลองของพระอุโบสถวัดนี้มีบานประตูด้านละ 2 ช่อง โดยเฉพาะด้านหน้าเจาะช่องหน้าต่างไว้อยู่ระหว่างกึ่งกลางของบานประตูทั้ง 2 ข้าง พระอุโบสถแห่งนี้จึงแปลกกว่าที่อื่น เพราะมีหน้าต่างเพียงแห่งเดียว ที่ด้านหลังของบานประตูและหน้าต่างมีภาพเขียนทวารบาลรูปทรงสวยงามจนกระทั่งเคยมีบริษัทใหญ่ในกรุงเทพฯนำไปทำเป็นปฏิทินประจำปีออกเผยแพร่

ศาลาการเปรียญ

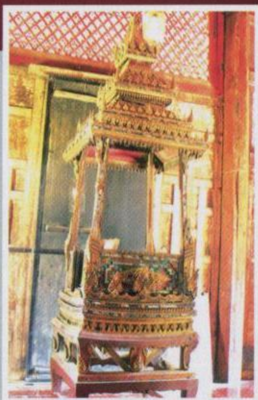

ตามตำนานหลักฐานเดิมกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าเสือได้พระราชทานท้องพระโรงหลังหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือพระอาจารย์ คือ สมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) มาทำศาลาการเปรียญ เมื่อคราวบูรณะวัดใหญ่สุวรรณารามเป็นศาลาการเปรียญทรงไทย สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง หลังคามีมุขประเจิด มุงด้วยกระเบื้องกาบู (กาบกล้วย) ประดับช่อฟ้าใบระกา ติดกระจกสี สวยงามมาก เป็นศาลาขนาดใหญ่ มีเสาแปดเหลี่ยม ที่เขียนลายรดน้ำ เหมือนกันเป็นคู่ ๆ ทุกคู่ลายไม่ซ้ำกัน ส่วนภายนอกเดิมฝาผนังเขียนเป็นลายทองทั้งหลัง และยังมีคันทวยหน้าตั๊กแตน สวยงามมากพร้อมกระจังพรึงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

ธรรมาสน์

ภายในศาลาการเปรียญมีธรรมาสน์ฝีมืองดงามอยู่ ๒ หลังที่น่าสนใจ คือ หลังเก่ามีมาพร้อมกับศาลาการเปรียญ ลักษณะเป็นไม้จำหลักทรงบุษบกรัชกาลที่ ๕ ทรงชมเชยว่างามนัก

บานประตูศาลาการเปรียญ

เป็นบานประตูประวัติศาสตร์ มีชื่อเสียงมากและมีความงดงามเป็นเลิศ เป็นบานประตูกลางซึ่งอยู่ด้านหน้าของศาลาการเปรียญทางทิศตะวันออก ทำด้วยไม้สักจำหลักลวดลายกนกก้านขด ๒ ชั้น ปิดทองประดับกระจกกรอบเช็ดหน้าบานประตูทำไว้สวยงามจึงมีผู้นำต้นแบบไปสร้างเป็นซุ้มประตูและซุ้มเรือนแก้วพระพุทธรูป มีรอยแตกตอนบนของบานประตูด้านซ้าย เล่าว่าเคยถูกพม่าฟันมาแล้ว ดังปรากฏเป็นหลักฐานจนทุกวันนี้

หอไตร

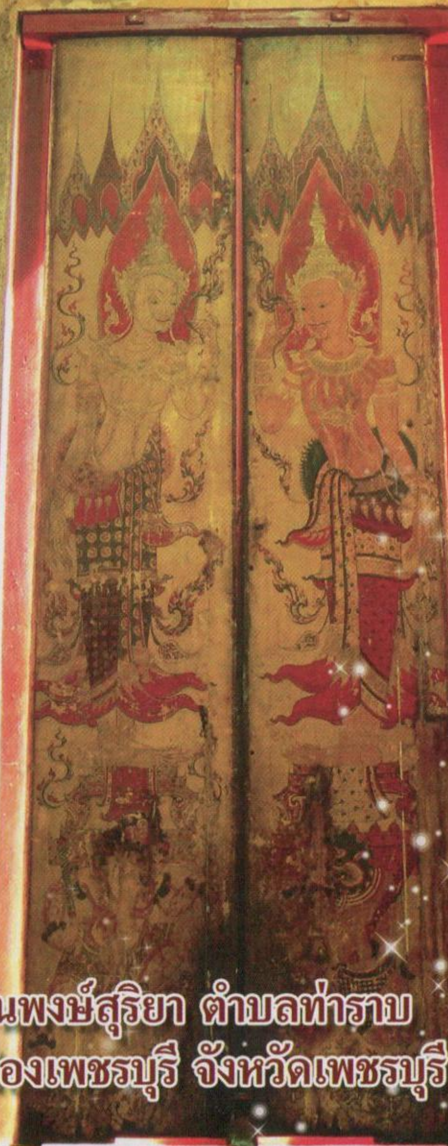

หอไตรมีอยู่๒หลัง หลังเก่าอยู่กลางสระน้ำ รูปทรงแบบเรือนไทยโบราณชั้นเดียว ๒ ห้อง แต่มี ๓ เสา มีสะพานทอดจากริมขอบสระไปยังหอไตร ส่วนหอไตรหลังใหม่เป็นอาคารหอไตรไม้ ๒ ชั้น มีระเบียงเดินได้รอบ หลังคาซ้อน ๒ ชั้น ประดับช่อฟ้าใบระกา และหางหงส์ หน้าบันประกอบรูปลายก้านขดและเทพนมอยู่แต่ละด้าน เป็นของที่สร้างขึ้นใหม่ มีอายุราว ๙๐ ปี

ออกแบบ & พิมพ์ที่ บริษัท เพชรภูมิการพิมพ์ จำกัด จ.เพชรบุรี
โทร. ๐-๓๒๔๑-๗๐๓๑-๒, ๐-๓๒๔๒-๕๓๑๐
E-mail : petchnews@yahoo.com www.petchpoom.com

วัดใหญ่สุวรรณาราม

WAT YAISUWANNARARM

๘๘ ถนนพงษ์สุริยา ตำบลท่าราบ
อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

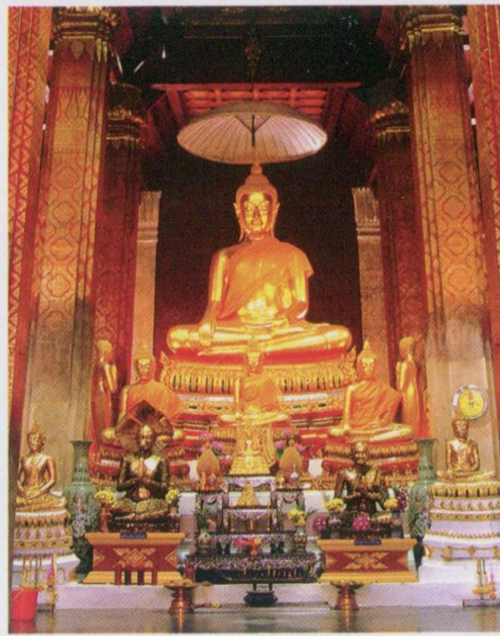

ประวัติสังเขป
วัดใหญ่สุวรรณาราม

วัดใหญ่สุวรรณาราม เดิมชื่อว่า "**วัดน้อยปักษ์ใต้**" เป็นวัดที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้างที่แน่ชัด สันนิษฐานว่า ได้มีการปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ โดยพระสุวรรณมุนี หรือ**สมเด็จพระสังฆราช (แตงโม)** เป็นผู้ปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ ดังพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ที่ทรงไว้ สำหรับชื่อวัดที่ว่า ชื่อวัดใหญ่เข้าใจว่าเพราะมีเนื้อที่ถึง ๒๐ ไร่เศษ ส่วนคำว่า "**สุวรรณ**" นั้น น่าจะได้จากพระนามของสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) ซึ่งเดิมท่านชื่อ**ทอง** หรือจะเป็นนามฉายาของท่านว่า **สุวณฺณ** ด้วยก็เป็นได้ เพราะท่านได้มาปฏิสังขรณ์วัดนี้อันเป็นมูลสถานศึกษาเดิมของท่าน วัดนี้จึงมีชื่อว่า "**วัดใหญ่สุวรรณาราม**"

วัดใหญ่สุวรรณาราม ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิด **วรวิหาร** เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๒ สมัยรัชกาลที่ ๕

วัดใหญ่สุวรรณาราม ได้มีการปฏิสังขรณ์อยู่หลายครั้งตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ผู้ปฏิสังขรณ์ครั้งสำคัญคือสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม) ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการบูรณะครั้งใหญ่ ในสมัย**พระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก)** เป็นเจ้าอาวาส ได้สร้างเสนาสนะอย่างอื่นอีกมาก เช่น สร้างพระระเบียงหรือพระวิหารคดรอบพระอุโบสถ สร้างหอสวดมนต์ ปรับปรุงกุฏิสงฆ์ ศาลาคู่ หอระฆัง และสร้างกำแพงรอบวัด พร้อมซุ้มประตู สระน้ำ ซึ่งมีให้เห็นจนทุกวันนี้

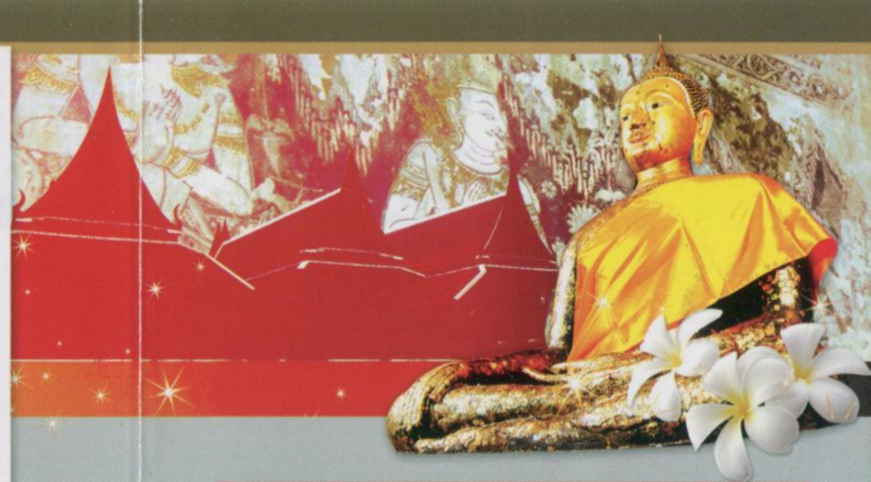
พระพุทธรูปปางต่าง ๆ และรูปเหมือนที่น่าสนใจในพระอุโบสถ ที่สำคัญ คือ

- **พระพุทธประธาน**เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นลงรักปิดทองปางมารวิชัย พุทธลักษณะสมส่วน สวยงาม มีฐานพระตกแต่งลวดลายปูนปั้นและปิดทองประดับกระจกสีสวยงามมาก
- **รูปหล่อสมเด็จพระสังฆราช (แตงโม)**
- **รูปหล่อพระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก)**
- **พระพุทธรูปโลหะ ปางมารวิชัย** ที่พระบาทเบื้องขวามี ๖ นิ้ว อยู่ด้านหลังพระพุทธประธาน

นอกจากนี้ยังมีพระอัครสาวก และพระพุทธรูปบริวารอีกหลายองค์ ประดิษฐ์บนฐานชุกชีเดียวกัน

- **พระพุทธรูปคันธารราษฎร์เนื้อสัมฤทธิ์**

เป็นพระพุทธรูปปางขอฝนสมัยอยุธยา ซึ่งรัชกาลที่ ๔ พระราชทาน

งานสถาปัตยกรรม จิตรกรรมและประติมากรรม

วัดใหญ่สุวรรณาราม เป็นวัดโบราณที่เก่าแก่ มีผลงานด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรมและประติมากรรม เป็นฝีมือช่างในหลายสาขา ฝากผลงานช่างสมัยกรุงศรีอยุธยาที่น่าสนใจไว้ในสิ่งปลูกสร้าง ทั้งพระอุโบสถ และศาลาการเปรียญ

พระอุโบสถ

เป็นงานสถาปัตยกรรมทรงไทย สมัยอยุธยา มีหน้าบันตกแต่งลวดลายปูนปั้นสวยงามมาก ที่ผนังด้านในมีภาพจิตรกรรมที่มีความงดงามและทรงคุณค่าทางศิลปะเป็นภาพเทพชุมนุม ๕ ชั้น ที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ ด้านหน้าและด้านหลังผนังหุ้มกลองของพระอุโบสถวัดนี้มีบานประตูด้านละ ๒ ช่อง โดยเฉพาะด้านหน้าเจาะช่องหน้าต่างไว้อยู่ระหว่างกึ่งกลางของบานประตูทั้ง ๒ ข้าง พระอุโบสถแห่งนี้จึงแปลกกว่าที่อื่น เพราะมีหน้าต่างเพียงแห่งเดียว ที่ด้านหลังของบานประตูและหน้าต่างมีภาพเขียนทวารบาล รูปทรงสวยงามจนกระทั่งเคยมีบริษัทใหญ่ในกรุงเทพฯ นำไปทำเป็นปฏิทินประจำปีออกเผยแพร่